

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. De indifferentia locorum. Thema. Euntes in mundum universum. Marci
16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

REGULA TERTIA
DE INDIFFERENTIA LOCORUM.
EXHORTATIO I.
IN REGULAM TERTIAM SUMMARI.

T H E M A.

Euntes in mundum universum. Marci 16.

V E L.

Nostra vocationis est diversa loca peragere. Reg. 3.

Uemadmodum
viris Prophetis, A-
postolicisque pro-
prium est, non latere
in domus angulo, aut
abscondi sub modio;
sed imponi candela-
bro, & lucere omnibus, qui in Eccle-
siae domo sunt, atque instar solis cir-
cumire, & veritatis fidei, ac perfe-
ctionis radios quaquaversum diffun-
dere: ita quoque Societati nostrae in-
natum est, diversa loca peragere, vi-
tamque in quavis mundi plaga agere;
ubi majus Dei obsequium, & anima-
rum auxilium speratur. Aspiciete Moy-
sen, Elham, Isaiam, Jeremiam, Eze-
chielem, Danielelem, ceterosque Pro-
phetas, quid fuere, nisi mundi soles,

ubivis tenebras dissipantes, Deique
oracula ac mandata Regibus ac popu-
lis annuntiantes? *Ad omnia, quae mit-
tam te, ibis:* ait Dominus Jeremias c. 1.
7. Pari ratione intuemini Apostolos,
Petrum, Paulum aliosque, quid erant,
nisi mundi luminaria fulgentissima,
infidelitatis & malitia caliginem e
mortalium cordibus ejicientes, *Vos,*
inquit Christus, *estis lux mundi* Matth.
5. 14. Lux non unius pagi, oppidi aut
regni; sed mundi universi: *Euntes in
mundum universum, predicate Evan-
gelium omni creatura.* Marci 16. Ita
quoque homines Societatis JESU,
tanquam Apostolorum imitatores,
non occultantur sub modio; sed supra
candelabrum collocantur, ut luceant
omnibus qui in domo sunt, indifferen-

S 2

tct

tes ad omnem locum, populum, missionem, ut luceant omnibus & doctrina Christiana radiis perstringant universos. Quod si quis hoc refugeret, aut abhorreret; merito tanquam à spiritu Apostolico & Ignatiano alienus, erubesceret: *Pudeat*, ait S. Bernardus *serm. 66. in Cant. Successores Apostolorum lucem non esse mundi, sed modii.*

Geminas igitur adducemus rationes, hanc nobis indifferentiam ad quavis loca persuasuras. 1. ma est, nos esse de Societate. 2. de Societate JESU.

1.
Ratio in
differentia
ad loca
est Societatis.

I. Ratio prima, quæ hanc ad quavis loca indifferentiam ac promptitudinem persuadere, nosque ad eam amplectendam potest permovere, desumitur ex etymo Societatis: Quid enim obsecro, est Societas, nisi cohors, sive turma militaris, sub Christi Domini ac Ducis sui labaro militans; Constat autem in militibus, requiri ad quavis loca indifferentiam, sive intra regnum, sive extra, Dux, eorum operâ, contra hostem, indiguerit. Imperatores Ferdinandi suos habere Duces cum exercitibus, Tampierios, Bucquoyos, Tilios, Papenheimios, semper in proximo stantes, paratosque ad occurrendum hosti, sive in Bohemiam, sive in Hungariam, sive in Germaniam destinarentur. Similiter modernus Imperator noster Leopoldus varios Duces strenuos militia suæ præfecit, Lotharingum, Badensem, Eugenium, aliosque, qui jam in Hungariam, jam in Transylvaniam, jam ad Danubium, jam ad Tibiscum, jam ad Rhenum, jam ad Padum prompti alacresque hosti

obviabant. Atque hæc est proprietas & virtus militaris; eum in finem miles conscribitur, armatur, & meret stipendia; militisque nomine & salario foret indignus, si vellet intra unius oppidi mœnia delitescere, & ubivis locorum cum hoste manus conferere detrectaret.

Pari ratione. Societas nostra militia est, seu Exercitus, pro Dei gloriæ & animarum salute, contra hostes Tartareos bellaturus. Cui jure aptari potest, in sensu partiali, quod Sponsus cœlestis de Sponsa, id est, Ecclesia, in sensu totali & adæquato pronuntiat. Cant. 6. 9. *Castrorum acies ordinata.* Et Cantic. 1. 9. *Equitatus meo in curribus Pharaonis, assimilavi te, amica mea:* ad bellum te voco ac per te, hostes meos subjungere destino, animaque in captivitate ab iis redactas, libertati restituere, eumque in finem te maria & terras celeriter permeare desidero. Hoc militia nomen & omen mox à Societatis primordio denique primi Patres in formula Societatis Paulo III. Summo Pontifici oblata, atque ab eo anno 1540. confirmata, profecti sunt, dum hæc verbis eam auspiciantur: *Quicumque in Societate nostra, quam JESU nomine insigniri cupimus, vult, sub crucis vexillo Deo militare.* Deinde subjungunt: *Sciant omnes socii, & non solum in primis professionis suæ foribus; sed quoad vixerint quotidie animo volvant, Societatem hanc universam, & singulos, sub sanctissimi Domini nostri Papa & successorum ejus fidelis obedientia militare.* Denique additur, voto eos obstringi, ad eundem quocumque

cunque missi fuerint, sive ad Turcas, sive ad infideles, sive ad hereticos, sive ad schismaticos, sive etiam ad quosvis fideles, imò etiam ad Indos. Jubeanturque die nocteque succincti lumbos stare, ac ad tam grandis debiti solutionem paratos sese ostendere.

Constat igitur nos sacre militia albo inscriptos esse, adeoque oportere ex mente primipilorum Patrum nostrorum in procinctu stare; vel ut loqui S. Fundator noster solebat: *Societatis operarii; altero tantum pede, terra insidendum, altero ad iter suscipiendum elevato standum esse; inluuans, eos minime certo loco, aut collegio affixos habere, sed potius de loco in locum, ubi animarum salus requireret, proficisci debere, & quod de S. Paulo dictabat Chrysostomus; quasi pennatos, totum orbem pervolare paratissimos esse, oportere.*

Quare Charissimi, hanc in tyrocinio indifferentiam & promptitudinem addiscamus, à parvis inchoando, ut postmodum velut generosi pugiles idem in magnis prætemus. Discamus ad nuntium superiorum stare succincti, unumque pedem quasi elevatum tenere; non imitemur degeneres S. Ignatii filios, qui non uno, sed ternis quaternis aut pluribus nonnunquam insistant pedibus, tot scilicet quot Atlantes numerant, quibus confisi in eodem loco detinentur, & vix aut ne vix quidem aliò transferuntur: potius non degeneremus à præcellis cogitationibus filiorum Dei, & Societatis nostre herorum, qui sive in Chinam, sive in Japoniam, sive in Brasiliam, sive in Ma-

labriam, sive in Orientem sive in Occidentem, Dei & superiorum voluntate ablegarentur, alacres provolabant. Neque deest in provincia nostra gloria divinx campus, in quo tot missiones, in Septentrione, in Dania, Holstia, Julia, Westphalia, & alibi patent: *nostra enim vocationis est missum instar diversa loca peragere.*

II. Ratio altera, quæ hujusmodi nobis indifferentiam ac promptitudinem persuadeat, est, quòd sumus de Societate JESU, & Socii & milites JESU, quos à Duce suo avelli minime decet, sed exemplo ipsius diversa loca, animarum lucrandarum gratià permeare. JESUS Dux noster, minime tempore commoratus, est Hierosolyma, sed modò in Galilæam, modò in Judæam, modò in Samariam profectus est, civitates & vicos ac castella perlustrando, omnibusque annuntiando Regnum Dei. Ecce Dux tuus præit, si socius ejus ac miles es, sequere, nec ab ejus agendi modo deflecte, cum sine hoc, genuinus ejus socius esse nequeas.

Hanc enim indifferentiam & promptitudinem ad quavis loca, collegia, officia, missiones, apostolicosque labores, etiam in remotissimis regionibus, non existimes, accidens quodpiam, aut capillamenti instar, ornamentum esse Societatis JESU, sed cor & animam ejusdem, quod qui ei tolleret, eandem è vivo corpore in frigidum cadaver transformaret, in ipsa substantia mutatu: quemadmodum enim qui Anachoretis solitudinem & silentium, Monachis psalmodiam & jeju-

II.
Societas
JESU.

nium, Fratribus minoribus noditarem & sacco, Stylitis columnam & vigiliis eriperet, eos animâ planè ipsâ spoliaret, & in cœtus omnino alios commutaret; ita pariter si à Jesu Societate sustuleris indifferentiam locorum, promptitudinem mutationum, desideria ardentia sacrarum expeditionum, susceptionem, ubivis terrarum, Apostolicorum laborum, non remanebit Societas Jesu, & Apostolicum agmen, quod Dominus Jesus ad excindendas hæreses, illustrandos infideles, erudiendosque verâ religionis, aut pietatis expertes, conscripsit. Ex quibus sole clariùs elucescit, quàm virtus ista sit nobis necessaria.

Deinde; si sumus è Societate Jesu, id est, milites Jesu, mundo exempti, & in ejus familiam exercitumque adlecti, qui ejus amore patriam, parentes, amicos mundumque omnem prompti reliquimus; ita ut nobis dici queat, quod Apostolis: *Vos non estis de mundo.*

Igitur omnis terra & nulla terra nobis debet esse patria. Exemplum præbet nobis S. Basilii, cui cum præses minaretur exilium (ut scribit S. Gregorius Nazianzenus in oratione funebri de laudibus Basilii) respondit: *Ego verò nec ullum exilium cognosco, quò nullo loco circumscriptus sum; neque hanc terram, quam nunc colo, meam habeo, & eam omnem, in quam projectus fuero, pro mea duco.* Ita pariter totus terrarum orbis, & patria nobis sit, & exilium: patria quidem cujus incolæ ad salutem & perfectionem dirigamus; exilium verò cujus commoda penitus despiciamus. Do-

meus Dei, exul est mundi, ait S. Ambrosius serm. 7. in Psalm. 118. Cui si eriamnum corde affixus hæreat, jam servus Dei ac domesticus esse haud poterit. cochleæ domiportæ non absimilis. *Velut cochleæ,* ait S. Ambros. libr. 1. de Abel. *quasi nisi intra se se operimentum spirare non possunt.* Ita illi qui aliò missi, domos & collegia secum trahunt, neque verò ea tergo vehunt; sed intimo pectore concludunt, indifferentiæ, & promptæ obedientiæ, virtutis nobilissimæ, penitus expertes.

Apagatam indignam pectore religioso sarcinam, & conquirere omnistudio allabora, necessariam ad eò JESU Socio, ad quascunque regiones & stationes indifferentiam, ducentum Jesum sequere, qui tibi in clamat: *Ubi ego sum, illic & minister meus eris,* libensque commorabitur.

Quæ cum ita sint, Charissimi, si spiritu Apostolico repleti, eoque agi desideretis. si lux mundi esse cupiatis. indifferentiam hanc ad quascunque provincias, missiones, domos, functiones, cum gratia divina, procurate: successores Apostolorum pudeat esse, non lucem mundi, sed modum: hoc Societas in quam adlecti estis, hoc militia exigit, hoc militaris obedientia requirit, quam qui sequi recusat, ignavia dedecus haud effugiet. Hoc postulat à vobis Societas Jesu, exemplum Jesu, qui de regione in regionem, de castello in castellum, de civitate in civitatem obambulando, animasque querendo vobis prævit: hujus nisi vestigiis insistatis, ejus socii & comites non estis, quibus omnis tellus & nulla tellus

tellus patria sit oportet: sed potius
cochleis infelicissimis domui suæ te-
naciter adherentibus, similes eritis:
quod longè absit à fidelibus Jesu fociis,
& S. Ignatii filius genuinis, quibus il-
lud semper in corde & ore versetur:
Totus mihi mundus & patria est &
exilium: non illic vivo ubi dego, quo-
niam in omnibus mundi partibus vi-
vere cupio, quas Apostolicis labori-
bus stadium esse, per superiores, Chri-
stus mihi demandavit. Illa mea regio
est, in qua luce veritatis populos infi-

deles illustravero; illa mea patria est,
in qua hæresi infectos in gremium Ec-
clesiæ reduxero: illa mea terra est, in
qua Evangelium annuntiare, juventu-
tem erudire, Sacramenta administra-
re, & Patris æterni gratiam, Divinæ
legis desertoribus recuperare poterò.
Quisquis Christi amore paternam
domum ex animo deseruit, ac Dei glo-
riam animarumque salutem fitit, in
omni tugurio domum & in quo-
vis mapali palatium
invenit.

EXHORTATIO II.

IN REGULAM III. SUMMARI.

Docet variis exemplis, ad quælibet loca, indifferentiam.

T H E M A.

Posuit eos, quasi equum gloria sue in bello, Zachar. 10. 3.

V E L.

Nostra vocationis est, diversa loca peragere. Ex Reg. 3.

Societas JESU
minima, uti exhor-
tatione proximè
precedente insinua-
vimus, exercitum
volantem seu equi-
tatum, ad hostibus Ecclesiæ, quovis

loco & quavis occasione, occurren-
dum resistendumque paratissimum re-
fert: In hoc equitatu sociorum quilibet
se veluti jumentum, quod ad om-
nia indifferens & paratum est, cum
Davide reputer, aut quasi equum glo-
riæ divinæ esse se existimet: *Posuit eos
quasi*